

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ

**ОДЕСЬКА НАЦІОНАЛЬНА АКАДЕМІЯ
ХАРЧОВИХ ТЕХНОЛОГІЙ**

**ЗБІРНИК ТЕЗ ДОПОВІДЕЙ
81 НАУКОВОЇ КОНФЕРЕНЦІЇ
ВИКЛАДАЧІВ АКАДЕМІЇ**

Одеса 2021

Наукове видання

Збірник тез доповідей 81 наукової конференції викладачів академії
27 – 30 квітня 2021 р.

Матеріали, занесені до збірника, друкуються за авторськими оригіналами.
За достовірність інформації відповідає автор публікації.

Рекомендовано до друку та розповсюдження в мережі Internet Вченою радою
Одеської національної академії харчових технологій,
протокол № 14 від 27-29.04.2021 р.

Під загальною редакцією Заслуженого діяча науки і техніки України,
Лауреата Державної премії України в галузі науки і техніки,
д-ра техн. наук, професора Б.В. Єгорова

Укладач Т.Л. Дьяченко

Редакційна колегія

Голова Єгоров Б.В., д.т.н., професор
Заступник голови Поварова Н.М., к.т.н., доцент

Члени колегії: Амбарцумянц Р.В., д-р техн. наук, професор
Безусов А.Т., д-р техн. наук, професор
Бурдо О.Г., д.т.н., професор
Віннікова Л.Г., д-р техн. наук, професор
Гапонюк О.І., д.т.н., професор
Жигунов Д.О., д.т.н., доцент
Іоргачова К.Г., д.т.н., професор
Капрельянц Л.В., д.т.н., професор
Коваленко О.О., д.т.н., проф.
Косой Б.В., д.т.н., професор
Крусір Г.В., д-р техн. наук, професор
Мардар М.Р., д.т.н., професор
Мілованов В.І., д-р техн. наук, професор
Павлов О.І., д.е.н., професор
Плотніков В.М., д-р техн. наук, доцент
Станкевич Г.М., д.т.н., професор,
Савенко І.І., д.е.н., професор,
Тележенко Л.М., д-р техн. наук, професор
Ткаченко Н.А., д.т.н., професор,
Ткаченко О.Б., д.т.н., професор
Хобін В.А., д.т.н., професор,
Хмельнюк М.Г., д.т.н., професор
Черно Н.К., д.т.н., професор

який законодавчо врегулював види, форми та процедури здійснення податкового контролю, а Державна податкова служба урізноманітнила види та форми роботи з платниками податків.

Основними нововведеннями податкового контролю є забезпечення стабільності податкового законодавства та усуненням прогалин і протиріч чинного податкового законодавства, з встановлення рівноправних відносин між платниками податків і податковими органами.

Позитивною новацією податкового контролю є спрощення механізму адміністрування податків, зборів, обов'язкових платежів та зменшення впливу людського фактора на прийняття рішень у процесі адміністрування податків [3].

Підсумовуючи вищесказане бачимо, що законодавчо врегульоване взаєморозуміння контролюючих органів та господарюючих суб'єктів забезпечує чітку регламентацію правил поведінки як працівників органів державної податкової служби, так і платників податків при здійсненні податкового контролю. Зокрема, регламентовано взаємовідносини платників податків і контролюючих органів при здійсненні перевірок, визначено способи здійснення податкового контролю, порядок отримання податкової інформації органами державної податкової служби, види перевірок, урегульовано реалізацію результатів перевірок.

Література

1. Державний фінансовий контроль: навчально-методичний посіб. / [Н.С. Вітвицька, І.Ю. Чумакова, М.М. Коцупатрий, М.Т. Сенченко]. – К.: КНЕУ, 2003. – 408 с.

2. Закон України «Про основні засади здійснення державного фінансового контролю в Україні» № 2939-ХІІ, чинний, поточна редакція – Редакція від 03.07.2020, підстава – № 720-ІХ [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://zakon1.rada.gov.ua>.

3. Податковий кодекс України № 2755-VI від 02.12.2010р. [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://zakon1.rada.gov.ua>.

ОБЛІК ТА ЗВІТНІСТЬ ЯК ПОТУЖНИЙ ІНФОРМАЦІЙНИЙ РЕСУРС УПРАВЛІННЯ ЗОВНІШНЬОЕКОНОМІЧНОЮ ДІЯЛЬНІСТЮ ПРОМИСЛОВОГО ПІДПРИЄМСТВА

¹Іванченкова Л.В., д.е.н. проф., ¹Ткачук Г.О., д.е.н., доцент, ¹Скляр Л.Б., к.е.н., доцент,

²Іванченков В.С., к.е.н., директор з економіки

¹Одеська національна академія харчових технологій, м. Одеса

²ТОВ «Чорноморська іграшка, м. Одеса

Зовнішньоекономічна діяльність відіграє суттєву роль у бізнесі сучасного підприємства-виробника промислової продукції. По-перше, розширяє ринок та збільшує таким чином можливості підприємства щодо реалізації готової продукції. По-друге, у підприємства є можливість підвищити якість виробництва використовуючи високотехнологічне імпортне обладнання, розширяючи горизонти сфери постачання необоротних та оборотних активів, робіт та послуг за рахунок залучення до співпраці іноземних партнерів. По-третє, специфіка окремих податкових режимів, і яких проводяться зовнішньоекономічні операції дозволяє на законних підставах здійснювати податкову оптимізувати. Зовнішньоекономічна діяльність представлена на промислових підприємствах експортними та імпорнтними операціями, операціями з валютними коштами (розрахунки з нерезидентами через валютний рахунок, купівля та продаж валюти, валютні кредити), товарообмінними (бартерними) операціями та операціями з давальницькою сировиною.

В системі управління зовнішньоекономічною діяльністю окремого підприємства основним джерелом інформації є дані синтетичного ц аналітичного бухгалтерського обліку та звітності. В порівнянні з операціями, які здійснюються на території України з

вітчизняними покупцями (замовниками) та постачальниками (підрядниками) облік та звітування в сфері зовнішньоекономічних відносин мають певну специфіку, яка пов'язана із:

- наявністю специфічних первинних документів, які підтверджують факт перетинання вантажем митного кордону України (митні декларації);

- наявністю спеціальних митних режимів, від яких залежить обрана система оподаткування зовнішньоекономічної операції;

- необхідністю оплати митних платежів (мита, митних зборів, ПДВ та акцизного податку);

- вимогою щодо ведення обліку одночасно в двох валютах: валюті контракту та національній валюті України;

- використанням в системі синтетичного обліку спеціальних субрахунків для обліку операцій зовнішньоекономічної діяльності;

- необхідністю ведення детального аналітичного обліку розрахунків в іноземній валюті не в межах окремих нерезидентів (іноземних контрагентів), зовнішньоекономічних контрактів та окремих операцій;

- нарахуванням курсових різниць, які виникають при перерахунку монетарних статей у зв'язку із зміною курсу гривні по відношенню до іноземної валюти відповідно до П(С)БО 21 «Вплив зміни валютних курсів»;

- жорстким контролем зі сторони Національного банку України (НБУ) та Державної фіскальної служби (ДФС) України стосовно руху валютних коштів та своєчасного повернення валютних коштів на Україну;

- нарахуванням штрафних санкцій за порушення встановлених правил розрахунку в зовнішньоекономічній сфері діяльності;

- обов'язковим декларуванням валютних коштів, що на кінець звітного кварталу залишаються за кордоном.

Зазначені обліково-звітні дані є потужним інформаційним ресурсом для прийняття оперативних рішень, які пов'язані із:

- управлінням платежами в іноземній валюті. Нагадаємо, що синтетичний облік операцій в іноземній валюті а системі бухгалтерського обліку підприємства ведеться за допомогою рахунків 302 «Готівка в іноземній валюті», 312 «Поточні рахунки в іноземній валюті», 314 «Інші рахунки в банку в іноземній валюті», 332 «Грошові документи в іноземній валюті», 334 «Грошові кошти в дорозі в іноземній валюті»;

- управлінням розрахунками та своєчасним погашенням заборгованості в іноземній валюті, для чого користуються даними про залишки на рахунках 362 «Розрахунки з іноземними покупцями» та 632 «Розрахунки з іноземними постачальниками»;

- управлінням кредитами за наявності аналітичного обліку за рахунками 502 «Довгострокові кредити банків в іноземній валюті», 506 «Інші довгострокові позики в іноземній валюті», 602 «Поточні кредити банків в іноземній валюті» та інші;

- управлінням фінансовими результатами. В даному випадку можна скористатись даними рахунків 714 «Дохід від операційної курсової різниці», 945 «Витрати від операційної курсової різниці», 744 «Дохід від неопераційної курсової різниці» та 974 «Витрати від неопераційної курсової різниці». Інформація про штрафні санкції, пов'язані із порушенням норм валютного законодавства можна сформулювати на окремому субрахунку рахунка 94 «Штрафи сплачені»;

- управлінням податками за допомогою аналітичних даних щодо обсягів зовнішньоекономічних операцій за різними митними режимами.

Таким чином, раціонально сформована система синтетичного та аналітичного обліку дозволяє оперативно реагувати на негативні тенденції та події, пов'язані із зовнішньоекономічною діяльністю підприємства. Безумовно така оперативність отримання даних залежить від рівня автоматизації економічних процесів та цифровізації облікових процедур. Під цифровізацією в даному випадку розуміємо повну автоматизацію процесу оформлення первинних документів та обробки облікових даних з формуванням відповідної

звітної інформації, використання системи електронних платежів, застосування електронного підпису на бухгалтерських документах та звітах тощо. Обрана форма організації автоматичної обробки інформації має бути прилаштована до потреб управління, бути здатною до формування обліково-аналітичних даних за визначеним алгоритмом та спроможною до трансформації у разі зміни управлінських завдань.

Важливим аспектом ефективності системи управління підприємством є також наявність дієвого механізму внутрішньогосподарського контролю, що напряму пов'язано із організацією внутрішнього звітування. Щоденні внутрішні звіти, сформовані за даними бухгалтерського обліку, є джерелом важливої інформації про стан розрахунків з іноземними контрагентами, ймовірні загрози несвоєчасного повернення валютних коштів в Україну та вірогідного призупинення зовнішньоекономічної діяльності. Безумовно, цінність застосування облікових даних для прийняття рішень в системі управління залежить також і від професіоналізму управлінців, від їх обізнаності з питань обліку, звітності та оподаткування та вміння користуватись обліковою інформацією.

Література

1. Про зовнішньоекономічну діяльність. Закон України від 16 квітня 1991 року № 960-ХІІ / Верховна Рада України. Законодавство України: веб-сайт. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/959-12#Text>.

2. Положення (стандарт) бухгалтерського обліку 21 «Вплив змін валютних курсів». Наказ Міністерства фінансів України від 10 серпня 2000 року № 193. Законодавство України: веб-сайт. URL: <https://zakon.rada.gov.ua>.

3. План рахунків бухгалтерського обліку активів, капіталу, зобов'язань і господарських операцій підприємств і організацій. Наказ Міністерства фінансів України від 30 листопада 1999 року № 291. Законодавство України: веб-сайт. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z1557-11#Text>.

ВНУТРІШНЬОГОСПОДАРСЬКИЙ КОНТРОЛЬ ДЕРЖАВНИХ УСТАНОВ: ПІДХОДИ, ЕЛЕМЕНТИ, ПРИНЦИПИ

**Іванченкова Л.В, д.е.н., професор кафедри обліку та аудиту
Одеська національна академія харчових технологій, м. Одеса**

Внутрішньогосподарський контроль – це комплекс заходів, що застосовуються керівником установи для забезпечення:

- дотримання законності та ефективності використання бюджетних коштів;
- досягнення результатів відповідно до встановленої мети, завдань, планів і вимог щодо діяльності розпорядника бюджетних коштів і підприємств, установ та організацій, що належать до сфери його управління.

Внутрішній контроль необхідно розуміти не як окрему подію чи обставину, а як цілісний процес, який здійснюється керівництвом та працівниками установи.

Управлінська відповідальність та підзвітність керівника установи під час організації та функціонування внутрішньогосподарського контролю полягає у наступному:

- належному управлінні та розвитку установи;
- досягненні визначеної мети (місії), стратегічних та інших цілей, завдань, планів і вимог щодо діяльності установи;
- забезпеченні законного, економного, ефективного, результативного і прозорого управління бюджетними коштами та іншими ресурсами;
- організації та здійсненні в установі внутрішньогосподарського контролю (у тому числі формування внутрішнього контролю, нагляд за його здійсненням та управління ризиками).

СЕКЦІЯ «МЕНЕДЖМЕНТ І ЛОГІСТИКА»

ДОСЛІДЖЕННЯ КОНКУРЕНТНИХ СТРАТЕГІЙ В СИСТЕМІ СТРАТЕГІЧНОГО УПРАВЛІННЯ ПІДПРИЄМСТВ	
Агєєва І.М.	298
РОЛЬ ЗАКОНУ «ІНФОРМОВАНІСТІ-ВПОРЯДКОВАНІСТІ» У ФОРМУВАННІ СУЧАСНОЇ СИСТЕМИ КОМУНІКАЦІЙ ПІДПРИЄМСТВА	
Агєєва І.М., Дьяченко Ю.В., Коренман Є.М.	300
ІННОВАЦІЙНА АКТИВНІСТЬ ІНДУСТРІЇ ГОСТИННОСТІ	
Асауленко Н.В.	301
ІНСТРУМЕНТАРІЙ ПЛАНУВАННЯ – СКЛАДОВІ СИСТЕМИ КОНТРОЛІНГУ НА ХАРЧОВИХ ТА ПЕРЕРОБНИХ ПІДПРИЄМСТВАХ	
Відоменко І.О., Гордієнко Л.Л., Леонова Л.Є.	303
УПРАВЛІННЯ ВИТРАТАМИ ЛОГІСТИЧНИХ ПІДПРИЄМСТВ	
Брюшкова Н.О.	305
ІВЕНТ-МЕНЕДЖМЕНТ ЯК СПЕЦИФІЧНА ДІЯЛЬНІСТЬ З УПРАВЛІННЯ ЗАХОДАМИ	
Дьяченко Ю.В., Коренман Є.М.	307
ПІДХОДИ ЩОДО УПРАВЛІННЯ ІННОВАЦІЙНОЮ ДІЯЛЬНІСТЮ ПІДПРИЄМСТВА	
Дурбалова Н.І.	309
ПЕРСОНАЛЬНИЙ БРЕНД МЕНЕДЖЕРА, ЯК СКЛАДОВА ЙОГО ПРОФЕСІЙНОЇ КОМПЕТЕНЦІЇ	
Козак К.Б., Гамура І.О.	310
ІСТОРИЧНІ АСПЕКТИ РОЗВИТКУ УПРАВЛІНСЬКОЇ НАУКИ В УКРАЇНІ	
Корсікова Н.М., Левчук Ю.С.	312
MEDICAL SECRET AS AN IMPORTANT COMPONENT OF HUMAN SOCIAL PROTECTION IN THE CONDITIONS OF THE COVID-19	
Muzhailo V.D., Muzhailo S.V.	315
УПРАВЛІННЯ КОНФЛІКТАМИ І ЕФЕКТ ФРЕЙМІНГУ	
Пурцхванідзе О.В., Колеснікова К.С.	318
МІЖНАРОДНИЙ ДОСВІД РОЗВИТКУ ОРГАНІЧНОЇ ПРОДУКЦІЇ ТА РЕКОМЕНДАЦІЇ ДЛЯ УКРАЇНИ	
Ринкова А.А.	319
ТЕОРЕТИЧНІ АСПЕКТИ ОПТИМІЗАЦІЇ ЛОГІСТИЧНИХ ВИТРАТ	
Савенко І.І., Седіков Д.В.	320
ІННОВАЦІЙ – ШЛЯХ ДО ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ЛЮДСТВА ПРОДУКТАМИ ХАРЧУВАННЯ	
Савенко І.І., Седікова І.О.	322
ВПЛИВ ФАКТОРІВ МОТИВАЦІЇ ПЕРСОНАЛУ НА РІВЕНЬ ЗРОСТАННЯ ЕКОНОМІЧНИХ РЕЗУЛЬТАТІВ ПІДПРИЄМСТВ ХАРЧОВОЇ ГАЛУЗІ	
Удовиня О.Ф.	324
ЗЕРНОЗБЕРІГАЮЧА ГАЛУЗЬ УКРАЇНИ	
Ткачов В.А.	326

СЕКЦІЯ «ОБЛІК І АУДИТ»

ДЕРЖАВНИЙ ФІНАНСОВИЙ ТА ПОДАТКОВИЙ КОНТРОЛЬ: ЗМІНИ ТА НОВОВВЕДЕННЯ	
Іванченкова Л.В., Скляр Л.Б.	328
ОБЛІК ТА ЗВІТНІСТЬ ЯК ПОТУЖНИЙ ІНФОРМАЦІЙНИЙ РЕСУРС УПРАВЛІННЯ ЗОВНІШНЬОЕКОНОМІЧНОЮ ДІЯЛЬНІСТЮ ПРОМИСЛОВОГО ПІДПРИЄМСТВА	
Іванченкова Л.В., Ткачук Г.О., Скляр Л.Б., Іванченков В.С.	330
ВНУТРІШНЬОГОСПОДАРСЬКИЙ КОНТРОЛЬ ДЕРЖАВНИХ УСТАНОВ: ПІДХОДИ, ЕЛЕМЕНТИ, ПРИНЦИПИ	
Іванченкова Л.В.	332
ОСОБЛИВОСТІ СКЛАДАННЯ ФІНАНСОВОЇ ЗВІТНОСТІ НА ПІДПРИЄМСТВАХ МАЛОГО БІЗНЕСУ В УКРАЇНІ	
Баранюк Х.О.	334
АНАЛІЗ, ОБЛІК ТА АУДИТ ЯК СУЧАСНІ ІНСТРУМЕНТИ ПЕРСИСТЕНТНОЇ ТРАНСФОРМАЦІЇ ХАРЧОВОЇ ПРОМИСЛОВОСТІ СИСТЕМІ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ЇЇ КОНКУРЕНТОСПРОМОЖНОСТІ	
Купріна Н.М.	336
ФІНАНСОВА ЗВІТНІСТЬ ПІДПРИЄМСТВА І ДОСТУПНІСТЬ ПУБЛІЧНОЇ ІНФОРМАЦІЇ	
Євтушевська О.О.	338
СТАТИСТИЧНИЙ АНАЛІЗ ТЕНДЕНЦІЇ ВЛАСНОГО КАПІТАЛУ І ДОХОДУ ПІДПРИЄМСТВА (НА ПРИКЛАДІ М'ЯСОПЕРЕРОБНИХ ПІДПРИЄМСТВ УКРАЇНИ)	
Ощепков О.П., Магденко С.О.	339